

Istungidokument

**B8-0582/2016 }
B8-0586/2016 }
B8-0588/2016 }
B8-0590/2016 }
B8-0592/2016 } RC1**

11.5.2016

RESOLUTSIOONI ÜHISETTEPANEK

vastavalt kodukorra artikli 135 lõikele 5 ja artikli 123 lõikele 4,

asendades järgmiste fraktsioonide esitatud resolutsiooni ettepanekuid:

Verts/ALE (B8-0582/2016)

ECR (B8-0586/2016)

S&D (B8-0588/2016)

PPE (B8-0590/2016)

ALDE (B8-0592/2016)

krimmitatarlaste kohta
(2016/2692(RSP))

**Cristian Dan Preda, Andrej Plenković, Davor Ivo Stier, Eva Paunova,
Milan Zver, Ildikó Gáll-Pelcz, David McAllister, Brian Hayes,
Bogdan Brunon Wenta, Anna Maria Corazza Bildt, Adam Szejnfeld,
Marijana Petir, Giovanni La Via, Tunne Kelam, Patricija Šulin,
Ivan Štefanec, Dubravka Šuica, Ivana Maletić, Jaromír Štětina,
Therese Comodini Cachia, Sven Schulze, Luděk Niedermayer,
Eduard Kukan, Pavel Svoboda, Romana Tomc, Lefteris Christoforou,
Csaba Sógor, Roberta Metsola, Tomáš Zdechovský, Inese Vaidere,
Michaela Šojdrová, Claude Rolin, József Nagy, Krzysztof Hetman,
Stanislav Polčák, László Tőkés, Ramona Nicole Mănescu,
Andrea Bocskor, Kinga Gál**
fraktsiooni PPE nimel

RC\1094970ET.doc

PE582.600v01-00 }
PE582.604v01-00 }
PE582.606v01-00 }
PE582.608v01-00 }
PE582.610v01-00 } RC1

Eric Andrieu, Francisco Assis, Zigmantas Balčytis, Hugues Bayet, Brando Benifei, Goffredo Maria Bettini, José Blanco López, Vilija Blinkevičiūtė, Victor Boștinaru, Nicola Caputo, Andrea Cozzolino, Andi Cristea, Monika Flašíková Beňová, Doru-Claudian Frunzuliță, Eider Gardiazabal Rubial, Elena Gentile, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Neena Gill, Michela Giuffrida, Maria Grapini, Sylvie Guillaume, Richard Howitt, Cătălin Sorin Ivan, Liisa Jaakonsaari, Afzal Khan, Jude Kirton-Darling, Miapetra Kumpula-Natri, Cécile Kashetu Kyenge, Juan Fernando López Aguilar, Krystyna Łybacka, David Martin, Marlene Mizzi, Sorin Moisă, Victor Negrescu, Pier Antonio Panzeri, Tonino Picula, Kati Piri, Miroslav Poche, Inmaculada Rodríguez-Piñero Fernández, Daciana Octavia Sârbu, Siôn Simon, Tibor Szanyi, Claudia Tapardel, Marc Tarabella, Elena Valenciano, Julie Ward, Josef Weidenholzer, Damiano Zoffoli, Carlos Zorrinho, Alessia Maria Mosca
fraktsiooni S&D nimel

Charles Tannock, Mark Demesmaeker, Ryszard Antoni Legutko, Ryszard Czarnecki, Anna Elżbieta Fotyga, Tomasz Piotr Poręba, Kazimierz Michał Ujazdowski, Raffaele Fitto, Angel Dzhambazki, Zdzisław Krasnodębski, Geoffrey Van Orden, Ruža Tomašić, Jana Žitňanská
fraktsiooni ECR nimel

Petras Auštrevičius, Beatriz Becerra Basterrechea, Dita Charanzová, Marielle de Sarnez, Gérard Deprez, Martina Dlabajová, Nathalie Griesbeck, Antanas Guoga, Marian Harkin, Ivan Jakovčić, Petr Ježek, Kaja Kallas, Ilhan Kyuchyuk, Louis Michel, Urmas Paet, Maite Pagazaurtundúa Ruiz, Jozo Radoš, Frédérique Ries, Robert Rochefort, Marietje Schaake, Jasenko Selimovic, Hannu Takkula, Pavel Telička, Johannes Cornelis van Baalen, Valentinas Mazuronis, Cecilia Wikström
fraktsiooni ALDE nimel

Rebecca Harms, Heidi Hautala, Bronis Ropé
fraktsiooni Verts/ALE nimel

Euroopa Parlamendi resolutsioon krimmitatarlaste kohta (2016/2692(RSP))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone idapartnerluse, Ukraina ja Venemaa Föderatsiooni kohta,
 - võttes arvesse Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsiooni (OSCE) demokraatlike institutsioonide ja inimõiguste büroo (ODIHR) ning OSCE rahvusvähemuste ülemvoliniku poolt Krimmis läbiviidud inimõiguste hindamississiooni aruandeid,
 - võttes arvesse Euroopa inimõiguste konventsiooni, majanduslike, sotsiaalsete ja kultuurialaste õiguste rahvusvahelist pakti, kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelist pakti ning ÜRO põlisrahvaste õiguste deklaratsiooni,
 - võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 21. märtsi, 27. juuni ja 16. juuli 2014. aasta otsuseid, millega kehtestati Venemaa Föderatsioonile Krimmi õigusvastase annekteerimise järelmeetmetena sanktsioonid,
 - võttes arvesse ÜRO Peaassamblee 27. märtsi 2014. aasta resolutsiooni 68/262 Ukraina territoriaalse terviklikkuse kohta,
 - võttes arvesse Freedom House'i aruannet „Vabadus maailmas 2016. aastal“, milles leitakse, et poliitilised ja kodanikuvabadused ei ole õigusvastaselt annekteeritud Krimmis vabalt kasutatavad,
 - võttes arvesse Krimmi nn ülemkohtu 26. aprilli 2016. aasta otsust, milles kuulutati krimmitatarlaste Medžlis äärmusorganisatsiooniks ja keelustati selle tegevus Krimmi poolsaarel,
 - võttes arvesse komisjoni asepresidendi ja liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja pressiesindaja 14. aprilli 2016. aasta avaldust krimmitatarlaste Medžlise tegevuse peatamise kohta ja 26. aprilli 2016. aasta avaldust Krimmi „ülemkohtu“ otsuse kohta keelustada Medžlise tegevus,
 - võttes arvesse Euroopa Nõukogu inimõiguste voliniku 26. aprilli 2016. aasta avaldust, milles nõutakse tungivalt Medžlise keelustamise tühistamist, ning Euroopa Nõukogu peasekretäri 26. aprilli 2016. aasta avaldust, mille kohaselt võib Medžlise keeld mõjutada tervet Krimmi tatari kogukonda,
 - võttes arvesse 5. septembri 2014. aasta Minski protokoll ja 19. septembri 2014. aasta Minski memorandumit 12-punktilise rahuplaani rakendamise kohta,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 135 lõiget 5 ja artikli 123 lõiget 4,
- A. arvestades, et Venemaa Föderatsioon on Krimmi ja Sevastopoli õigusvastaselt annekteerinud ning on seetõttu okupeeriv riik, kes on rikkunud rahvusvahelist õigust, sh ÜRO põhikirja, Helsingi lõppakti, 1994. aasta Budapesti memorandumit ning 1997. aasta

RC\1094970ET.doc

PE582.600v01-00 }
PE582.604v01-00 }
PE582.606v01-00 }
PE582.608v01-00 }
PE582.610v01-00 } RC1

Venemaa Föderatsiooni ja Ukraina vahelist sõprus-, koostöö- ja partnerluslepingut;

- B. arvestades, et Euroopa Liit ja rahvusvaheline üldsus on korduvalt väljendanud muret inimõiguste olukorra pärast okupeeritud aladel ja uusi ametivõime mitte tunnistavate inimeste süstemaatilise tagakiusamise pärast; arvestades, et need nn ametivõimud on võtnud sihtmärgiks krimmitatarlaste põliskogukonna, kellest enamik on vastu poolsaare ülevõtmisele Venemaa poolt ja boikoteeris 16. märtsil 2014 toimunud nn rahvahääletust; arvestades, et krimmitatarlaste institutsioone ja organisatsioone nimetatakse üha sagedamini „äärmuslikeks“ ning krimmitatarlaste kogukonna silmapaistvaid isikuid vahistatakse või neid ähvardab oht, et nad vahistatakse „terroristidena“; arvestades, et tatarlaste vastu suunatud väärkohtlemine hõlmab röövimist, kadunuks jääma sundimist, vägivalda, piinamist ja kohtuväliseid tapmisi, mida tegelikud ametivõimud ei ole suutnud uurida ja nende tegude eest vastutusele võtta, ning et valitsevad süstemaatilised juriidilised probleemid seoses omandiõiguste ja omandi registreerimisega;
- C. arvestades, et krimmitatarlaste juhtidel, nende hulgas Mustafa Džemilevil ja Rafat Tšubarovil, oli varem keelatud Krimmi siseneda ning praegu on neil see lubatud, kuid vahistamisähvardusel – nii jagavad nad sama saatust paljude teiste Medžlise liikmete ning krimmitatarlaste aktivistide ja sisepõgenikega; arvestades, et Ukraina valitsuse andmete kohaselt on enam kui 20 000 krimmitatarlast pidanud okupeeritud Krimmist lahkuma ja kolima mujale Ukrainasse;
- D. arvestades, et krimmitatarlaste juht Mustafa Džemilev, kes on varem veetnud 15 aastat Nõukogude vanglates, on avaldanud nende 14 krimmitatarlaste nimed, kes on Krimmi nn Vene ametivõimude poliitvangid, nende hulgas Medžlise esimene aseesimees Ahtem Tšiigoz, keda hoitakse eelvangistuses Simferopolis; nõuab, et erilist tähelepanu pöörataks tema tervislikule seisundile, ning rõhutab, kui tähtis on, et tema kohtumenetlus oleks avalik ja seda jälgiks Euroopa Nõukogu ja muud rahvusvahelised organisatsioonid;
- E. arvestades, et Venemaa Föderatsioon on piiranud nii Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsiooni (OSCE), ÜRO kui ka Euroopa Nõukogu juurdepääsu Krimmile, rääkimata inimõigustega tegelevatest valitsusvälistest organisatsioonidest ja sõltumatutest ajakirjanikest; arvestades, et juurdepääsu puudumine muudab inimõiguste olukorra jälgimise Krimmis ja sellest aruandmise väga raskeks;
- F. arvestades, et kogu krimmitatari elanikkond, kes on Krimmi põliselanikud, küüditati 1944. aastal tolleaegse NSVLi muudesse piirkondadesse ning neil ei olnud enne 1989. aastat õigust tagasi pöörduda; arvestades, et Ukraina Ülemraada võttis 12. novembril 2015 vastu resolutsiooni, milles ta tunnistas krimmitatarlaste küüditamise 1944. aastal genotsiidiks ja kuulutas 18. mai mälestuspäevaks;
- G. arvestades, et 26. aprillil 2016 tegi Krimmi nn ülemkohus otsuse, millega rahuldus Krimmi nn peaprokuröri Natalja Poklonskaja taotluse, milles süüdistati Medžlist (mis on olnud krimmitatarlaste esindusorgan alates selle loomisest 1991. aastal ja millel on olnud täielik õiguslik seisund alates 1999. aasta maist) äärmusluses, terrorismis, inimõiguste rikkumises, ebaseaduslikus tegevuses ja ametivõimude vastastes sabotaažiaktides;
- H. arvestades, et nüüd on Medžlis kuulutatud äärmusorganisatsiooniks ja kantud Venemaa justiitsministeeriumi nende valitsusväliste organisatsioonide nimekirja, kelle tegevus tuleb

RC\1094970ET.doc

PE582.600v01-00 }
PE582.604v01-00 }
PE582.606v01-00 }
PE582.608v01-00 }
PE582.610v01-00 } RC1

peatada; arvestades, et sellest tulenevalt on Medžlise tegevus Krimmis ja Venemaal keelustatud; arvestades, et seda keeldu võib kohaldada Krimmi 250 küla ja linna medžliste enam kui 2500 liikme suhtes;

- I. arvestades, et Krimmi nn peaprokuröri ja nn ülemkohtu otsus on olulised elemendid repressiooni- ja hirmutamispoliitikas, mida kohaldab Venemaa Föderatsioon, kes karistab kõnealust vähemust selle eest, et ta oli poolsaare õigusvastase annekteerimise ajal kaks aastat tagasi lojaalne Ukraina riigile;
- J. arvestades, et rikutakse selgelt rahvusvahelist humanitaarõigust (sealhulgas 1907. aasta neljas Haagi konventsioon, 1949. aasta neljas Genfi konventsioon ja selle 1977. aasta I lisaprotokoll), mille kohaselt okupeeriv võim ei või võtta tsiviiliskuid vastutusele kuritegude eest, mis pandi toime enne okupatsiooni, ja okupeeritud ala kriminaalõigusaktid jäävad jõusse;
1. mõistab teravalt hukka Krimmi nn ülemkohtu otsuse keelustada krimmitatarlaste Medžlis, ja nõuab selle viivitamatut tühistamist; peab seda otsust krimmitatarlaste süstemaatiliseks ja sihipäraseks tagakiusamiseks ning poliitiliste ajenditega tegevuseks, mille eesmärk on tatari kogukonna seaduslikke esindajaid veelgi hirmutada; rõhutab selle krimmitatarlasi esindava demokraatlikult valitud otsustusorgani tähtsust;
2. juhib tähelepanu sellele, et krimmitatarlaste Medžlise kui krimmi põliselanike seadusliku ja tunnustatud esindusorgani keelustamine loob soodsad tingimused krimmitatarlaste häbimärgistamiseks, nende edasiseks diskrimineerimiseks ning nende inimõiguste ja põhiliste kodanikuvabaduste rikkumiseks ning on katse ajada nad oma ajalooliselt kodumaalt Krimmist välja; on mures, et Medžlise nimetamine äärmusorganisatsiooniks võib tuua kaasa lisasüüdistused vastavalt Venemaa Föderatsiooni kriminaalseadusliku sätetele;
3. tuletab meelde, et Medžlise keelustamine tähendab, et sellel keelatakse kokku tulla, avaldada oma seisukohti massimeedias, korraldada avalikke üritusi ja kasutada pangakontosid; nõuab, et EL toetaks rahaliselt Medžlise tegevust selle eksistentsile ajaks; nõuab rohkem rahalisi vahendeid Krimmi nimel töötavatele inimõigusorganisatsioonidele;
4. tuletab meelde 20. veebruaril 2014 toimunud sündmuse – Krimmi poolsaare Venemaa Föderatsioon poolt õigusvastase annekteerimise nukrat teist aastapäeva; tuletab meelde oma teravat hukkamõistu selle rahvusvahelise õiguse vastase teo suhtes; väljendab kindlat otsustavust järgida Krimmi õigusvastase annekteerimise mittetunnustamise ja sellele järgnenud sanktsioonide poliitikat ning nõuab, et kaalutaks võimalust laiendada nende isikute ringi, kelle suhtes kehtivad ELi sanktsioonid seoses Medžlise tegevuse keelustamisega; palub kõigil liikmesriikidel seda nimekirja rangelt järgida; kahetseb asjaolu, et Krimmi on – Ukraina võimude nõusolekuta – külastanud mõningad ELi liikmesriikide poliitikud, sealhulgas nende riikide parlamentide ja Euroopa Parlamendi liikmed, ning kutsub parlamendiliikmeid üles tulevikus sellistest visiitidest hoiduma;
5. kinnitab veel kord oma täielikku toetust Ukraina suveräänsusele, poliitilisele sõltumatussele, ühtsusele ja territoriaalsele terviklikkusele riigi rahvusvaheliselt tunnustatud piirides ning riigi vabale ja suveräänsusele valikule liikuda Euroopa suunas; kutsub kõiki osapooli üles viivitamatult tegutsema okupeeritud Krimmi poolsaare

RC\1094970ET.doc

PE582.600v01-00 }
PE582.604v01-00 }
PE582.606v01-00 }
PE582.608v01-00 }
PE582.610v01-00 } RC1

rahumeelseks taasintegreerimiseks Ukraina õigussüsteemi poliitilise dialoogi ja rahvusvahelise õiguse täieliku järgimise kaudu; on veendunud, et Ukraina kontrolli taastamine poolsaare üle on üks Venemaa Föderatsiooniga koostöösuhete taastamise, sealhulgas Krimmiga seotud sanktsioonide peatamise põhitingimus;

6. mõistab hukka sõna-, ühinemis- ja rahumeelse kogunemise vabaduse ranged piirangud, sh selliste traditsiooniliste mälestusürituste ajal nagu Nõukogude Liidu stalinliku totalitaarse režiimi poolt toime pandud krimmitatarlaste küüditamise aastapäev ja krimmitatarlaste kultuuriüritused;
7. mõistab hukka meediavabaduse piiramise Krimmis, eriti krimmitatarlaste suurima telekanali ATR tegevusloa tühistamise; nõuab nimetatud kanali, lastesaadete kanali Lale ja raadiojaama Meydan taasavamist; on seisukohal, et sellised sulgemised võtavad krimmitatari rahvalt tähtsa vahendi nende kultuurilise ja keelelise identiteedi säilitamiseks; võtab teadmiseks uue telejaama Millet loomise ja nõuab selle toimetuse täieliku sõltumatuse tagamist;
8. mõistab otsustavalt hukka sõnavabaduse süstemaatilise piiramise äärmusluse ohu ettekäändel ning järelevalve sotsiaalmeedia üle, eesmärgiga tuvastada aktiviste, kes ei tunnusta uut korda ja kritiseerivad 16. mail 2014 toimunud nn rahvahääletuse õiguspärasust; tuletab meelde, et samasugusel seisukohal olid resolutsiooni 68/262 vastu võtnud sadakond ÜRO Peaassamblee liikmesriiki;
9. tuletab meelde, et krimmitatari põlisrahvas on kannatanud ajaloolise ebaõigluse all, mis viis nende massküüditamiseni Nõukogude ametivõimude poolt ning nende maadest ja varadest ilmajätmisseni; kahetseb asjaolu, et nn ametivõimude diskrimineeriv poliitika takistab nende varade ja vahendite tagastamist või siis kasutatakse seda abinõuna toetuse ostmiseks;
10. nõuab tungivalt, et Venemaa Föderatsioon, kes rahvusvahelise humanitaarõiguse kohaselt kannab Krimmi okupeeriva riigina lõplikku vastutust, säilitaks Krimmis õiguskorra ning kaitseks kodanikke meelevaldsete kohtulike ja haldusmeetmete ja otsuste eest, täites sellega enda kui Euroopa Nõukogu liikmesriigi kohustust, ning lisaks korraldaks okupatsioonijõudude ja nn kohalike ametivõimude poolt toimepandud kõigi rahvusvahelise õiguse või inimõiguste rikkumiste sõltumatu rahvusvahelise uurimise; nõuab kadunud isikute perekonnaliikmete kontaktrühma tegevuse taastamist;
11. nõuab asjakohastele rahvusvahelistele inimõigusorganisatsioonidele pidevat ja takistusteta pääsu Krimmi, et nad saaksid jälgida sealset inimõiguste olukorda;
12. tervitab Ukraina algatust luua Ukraina suveräänsuse taastamiseks Krimmis rahvusvaheline nn Genf-pluss mudelit järgiv läbirääkimiste mehhanism, millesse tuleks vahetult kaasata ka EL; kutsub Venemaa Föderatsiooni üles alustama Ukrainaga ja teiste osapooltega läbirääkimisi Krimmi okupeerimise lõpetamise, kaubandus- ja energiaembargo lõpetamise ning Krimmis erakorralise seisukorra tühistamise üle;
13. nõuab Krimmi ajaloolise ja traditsioonilise paljukultuurilise keskkonna säilitamist ning ukraina, tatari ja muude vähemuskeelte ja rahvuskultuuride täielikku tunnustamist; mõistab hukka õigusliku surve avaldamise krimmitatari haridus- ja

RC\1094970ET.doc

PE582.600v01-00 }
PE582.604v01-00 }
PE582.606v01-00 }
PE582.608v01-00 }
PE582.610v01-00 } RC1

kultuuriorganisatsioonidele, sealhulgas krimmitari lastega tegelevatele ühendustele;

14. palub Venemaa Föderatsioonil uurida kõiki Krimmis ebaseaduslikult vahistatud isikute (näiteks Medžlise esimene aseesimees Ahtem Tšiigoz, Mustafa Degermendži ja Ali Asanov, kelle nn kohalikud ametivõimud Krimmis vahistasid okupatsioonivastase rahumeelse meeleavalduse eest) piinamise juhtumeid ning tagada nende turvaline naasmine Ukrainasse; kordab nõudmist vabastada Oleg Sentsov ja Oleksandr Koltšenko; nõuab tungivalt, et Venemaa Föderatsioon lõpetaks dissidentidele ja kodanikuaktivistidele poliitilistel ajenditel jälitamise; mõistab hukka nende edasitoimetamise Venemaa Föderatsiooni ja neile sunniviisiliselt Venemaa kodakondsuse andmise; kutsub Venemaa Föderatsiooni üles tegema eelnimetatud juhtumitega seoses tihedat koostööd Euroopa Nõukogu ja OSCEga;
15. palub Euroopa välisteenistust ja nõukogu avaldada Venemaa Föderatsioonile tugevamat survet, et ta lubaks rahvusvahelistel organisatsioonidel tulla Krimmi jälgima sealset inimõiguste olukorda seoses poolsaarel jätkuva inimõiguste ja põhivabaduste jõhkra rikkumisega, ning rajama seal alalisi rahvusvahelisi konventsioonipõhiseid ja seiremehhanisme; rõhutab, et igasugune rahvusvaheline kohalolek peaks olema hästi kooskõlastatud, selleks peaks olema Ukraina nõusolek ja seda peaksid toetama tähtsamad rahvusvahelised inimõigusorganisatsioonid;
16. avaldab veel kord sügavat muret Krimmis elavate lesbide, geide, biseksuaalide ning trans- ja intersooliste inimeste olukorra pärast, mis on Venemaa anneksiooni järel märgatavalt halvemaks muutunud;
17. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, Ukraina presidendile, valitsusele ja parlamendile, Euroopa Nõukogule, Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsioonile, Venemaa Föderatsiooni presidendile, valitsusele ja parlamendile ning krimmitatarlaste Medžlisele.